

**Bornholms
Regionskommune**

Kvalitetsstandard for Omsorgstandpleje

Godkendt i Socialudvalget, den 6. juni 2013

Lovgrundlag

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har med bekendtgørelse nr. 727 af 15. juni 2007 om tandpleje i medfør af Sundhedsloven på en række områder fastlagt regler om omfanget af og kravene til den kommunale tandpleje, jf. sundhedslovens §§ 131 og 132.

Personkreds

Kommunerne skal tilbyde forebyggende og behandlende tandpleje (omsorgstændpleje) til personer over 18 år, der på grund af kronisk nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap ikke kan benytte det almindelige tandplejetilbud.

Målgruppen for omsorgstændpleje er personer, hvis egenomsorg er så begrænset, at de ikke kan benytte det etablerede tandplejesystem. Det er desuden karakteristisk, at personkredsen har nedsat evne til at klare egen daglig hjemmetandpleje.

Målgruppen består også af de udviklingshæmmede og sindslidende personer, hos hvem der ikke er særlige odontologiske problemer, der kræver tandlægefaglig specialbehandling i specialtændplejen, men hvor personen ikke i tilstrækkeligt omfang er i stand til at benytte de eksisterende tandplejetilbud hos praktiserende tandlæge. Det er også karakteristisk for denne gruppe, at de har vanskeligt ved at udnytte det etablerede tandplejesystem, ligesom de har vanskeligt ved at bevare kontinuiteten i deres tandpleje.

Det er ikke tanken, at en bredere kreds af svagelige ældre eller handicappede, der kan behandles på almindelige handicapvenlige indrettede tandklinikker, skal være omfattet af omsorgstændplejen. Størstedelen af omsorgstændplejens personkreds bor i en plejebolig eller i eget hjem/ældrebolig med mange hjælpeforanstaltninger.

Visitation

Visitation til omsorgstændplejen foretages af Myndighedsafdelingen i Borger og Sundhed.

For unge med nedsat funktionsevne kan der finde en direkte visitation sted fra børne- og ungdomstændplejen til omsorgstændplejen, når den unge fylder 18 år, såfremt den unge ikke skønnes at kunne benytte tandpleje hos praktiserende tandlæge og under forudsætning af, at vedkommende ikke skønnes at have behov for et specialiseret tandlægefagligt tilbud i specialtændplejen.

For personer med nedsat funktionsevne vil adgang til omsorgstændplejen bero på en visitation på samme måde som når kommunen, efter en konkret individuel vurdering, sørger for tilbud om f.eks. personlig hjælp og pleje efter serviceloven. Der vil således være tale om konkret visitation, uanset om der er tale om hjemmeboende personer eller andre, der i kommunalt regi modtager særlige tilbud pga. varig og betydelig funktionsnedsættelse, eller om der er tale om personer i kommunale boformer.

Endelig kan personer med betydeligt og varigt nedsat funktionsevne, der oprindeligt er visiteret til specialtændplejen, omvisiteres til omsorgstændplejen, såfremt dette efter en tandlægefaglig vurdering findes hensigtsmæssigt.

Formål

Omsorgstændplejen skal gennem opsøgende, regelmæssige undersøgelser, forebyggende foranstaltninger og behandlinger medvirke til at fremme den enkeltes samlede sundhed og trivsel. Tandplejebehovet hos målgruppen er overvejende af henholdende eller palliativ karakter.

Tilbuddet om omsorgstandpleje baseres på et realistisk behandlingsbehov. Det vil sige, at der i forbindelse med tilbuddet foretages et kvalificeret skøn over behovet for tandpleje under hensyntagen til alder og almentilstand, objektive behov samt subjektive behov og ønsker, således at de foranstaltninger, der tilbydes, medvirker til at opretholde/forbedre livskvaliteten både i fysisk og psykisk henseende.

Hvor den pågældendes almentilstand begrænser mulighederne for intervention eller vanskeliggør gennemførelsen af denne, har den tandlægelige indsats først og fremmest til hensigt at forhindre patologiske tilstande, der kan forvolde smerter og andre gener. Den almindelige omsorgspligt tilsiger, at fordelene ved behandlingen klart skal overstige ulemperne ved den eller ulemperne ved slet ikke at behandle.

Opfølgning

Det vurderes regelmæssigt, hvorvidt personer, indskrevne i omsorgstandplejen, bør henvises til et andet niveau i tandplejen, således at princippet om, at der behandles på det nødvendige, men mindst specialiserede niveau, tilgodeses. I praksis vil dette være ensbetydende med, at en person kan udvisiteres af omsorgstandplejen til f.eks. tandpleje hos praktiserende tandlæge, såfremt de forudsætninger, der lå til grund for visitation til omsorgstandplejen, ikke længere er til stede. Der kan således for den enkelte ske henvisning både opadtil og nedadtil i systemet, dog således at det altid er det konkrete behov for tandpleje og funktionsniveauet, som lægges til grund for beslutning om, hvor tandplejen ydes mest hensigtsmæssigt.

Økonomi

Der er fastsat egenbetaling i omsorgstandplejen.

Personer, der er modtagere af omsorgstandpleje kan ikke tillige modtage tilskud til behandling hos praktiserende tandlæge, jf. reglerne i sundhedslovens § 65.

Personer, der er berettiget til omsorgstandpleje, men som ikke ønsker at modtage tilbuddet, bevarer retten til tilskud til tandpleje efter reglerne i sundhedslovens § 65.

Omsorgstandpleje til personer over 18 år med nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap

Lovgrundlag	Sundhedslovens §§ 131 og 132
Målgruppe	Borgere over 18 år, som på grund af nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud.
Hvem kan modtage ydelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Borgere, hvis egenomsorg er så begrænset, at de ikke kan benytte den almindelige tandplejeordning. • Borgere, hvis fysiske og psykiske handicap hindrer dem i at benytte den almindelige tandplejeordning på handicapvenligt indrettede tandklinikker. <p>Ydelsen kan modtages uanset borgerens boform.</p>
Hvem kan ikke modtage ydelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Borgere, som tilhører en bredere kreds af svagelige ældre eller handicappede, der kan behandles på almindelige handicapvenligt indrettede klinikker. • Borgere, som selv kan bevæge sig til tandlæge, evt. ved brug af hjælpemidler, eller som har mulighed for hjælp til ledsagelse via ledsagerordning. • Borgere, som principielt kan benytte de eksisterende tandplejetilbud, men som af sociale eller andre grunde har fravalgt dette. <p>Er man omfattet af 1 af ovenstående grupper kan der ikke visiteres til ydelsen.</p>
Formål med ydelsen	<p>Omsorgstandpleje er i udgangspunktet forebyggende/henholdende. Hovedvægten er lagt på pleje.</p> <p>Formålet med ydelsen er</p> <ul style="list-style-type: none"> • At forebygge at eksisterende tandstatus forværres • At vedligeholde tænder og tandkød • At opnå smertefrihed og bedst mulig tyggefunktion • At medvirke til at fremme den enkeltes sundhed og trivsel
Omsorgstandplejen omfatter	<ul style="list-style-type: none"> • Almen og individuel forebyggelse inklusiv hjælp til mundhygiejne, herunder oplysning om samt instruktion i tandpleje til den enkelte patient og til relevant omsorgspersonale. • Undersøgelse af tand-, mund- og kæberegionens sundhedstilstand. • Behandling af symptomer, sygdomme og funktionsforstyrrelser i tand-, mund- og kæberegionen, således at denne bevares i god funktionsdygtig stand under hensyntagen til den enkeltes samlede tilstand. <p>Opgaven løses på det mindst specialiserede niveau.</p>
Hvem visiterer til ydelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Myndighedsafdelingen i Borger og Sundhed. <p>Unge kan indvisiteres af almen tandlæge ved børne- og ungdomstandplejens ophør. Det er ikke muligt selv at tilmelde sig omsorgstandplejen.</p>
Hvad koster ydelsen	Modtagere af ydelsen opkræves en årlig egenbetaling.

Er der valgmulighed med hensyn til leverandør	Bornholms Regionskommune har ingen aftaler med privat praktiserende tandlæge- eller tandteknikerpraksis.
Hvem leverer ydelsen	Bornholms Kommunale Tandpleje.
Ydelsens omfang	Undersøgelse, behandling og forebyggende tandpleje tilbydes efter en individuel vurdering.
Opfølgning	<ul style="list-style-type: none"> • Det vurderes regelmæssigt, om de borgere, som er visiteret til omsorgstandplejen bør henvises til et andet niveau i tandplejen, således at princippet om, borgeren behandles på det nødvendige, men mindst specialiserede niveau, tilgodeses. • Omvisitering finder sted ud fra en samlet vurdering baseret på såvel en tandlægefaglig bedømmelse som en konkret individuel vurdering af borgerens funktionsevne. • Omvisitering fra omsorgstandplejen til tandpleje hos praktiserende tandlæger sker, hvis der er ændringer i borgerens tilstand og funktionsevne, så pågældende ikke længere er omfattet af målgruppen. • Omsorgstandplejen kan viderevisitere til specialtandpleje. • Omvisitering fra specialtandplejen til omsorgstandpleje foretages af tandlægen i specialtandplejen.
Klagemulighed	<p>Det er ikke muligt at klage over afgørelsen om visitation til omsorgstandplejen.</p> <p>Klager over det tandlægefaglige kan rettes til lederen af omsorgstandplejen.</p>
Særlige forhold	<p>Tandbehandling kan foregå i eget hjem, i en plejebolig eller på kommunens tandklinikker.</p> <p>Transport til/fra klinik er for borgerens egen regning.</p> <p>De fysiske rammer for udførelsen af omsorgstandpleje er bestemmende for, hvad tandlægen kan udføre i eget hjem/plejebolig. Borgeren må påregne at egentlige tandlægefaglige operative indgreb, fx fyldninger, tandudtrækninger o.l., skal foregå på kommunens tandklinikker.</p> <p>Såfremt der er behov for forflytning, forudsættes denne foretaget af borgerens ledsager.</p> <p>Der kan gå op til 8 -12 uger efter tilmelding, før tandplejens personale kan komme på første besøg.</p> <p>Borgere, der ikke er tilmeldt omsorgstandplejen i forvejen, kan ikke forvente ved tilmelding og godkendelse at få løst akutte problemer her og nu.</p>